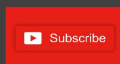

Rang Beo 7: 26/03/2020

Gramadach: Mastering the Tuiseal Ginideach 1

youtube.com/leavingcertirishcom

instagram.com/leavingcertirishh1

Page 1

Tábhacht an Chruinnis: 1

Is tír álainn í Éire, ach ní féidir a shíneadh go bhfuil a lán fadhbanna aici faoi tathair - fadhb na ndugáil, sábháilachta, fadhb na difhostaíocht agus fadhb an gheilleagair. Ar an gcead dul siar, an bhfuilimid cinnte go bhfuil an fadhb seo míne dárre? Tá sé saléir don dal nach bhfuil an cúlú eacnamaíochta thar ar chor ar bith. Ar an drochuair, is oth liom a rá go bhfuil daoine fós in iole brí agus fargach leis an rialtas. An mbíonn an síéal riann difriúil?

Page 2

Tábhacht an Chruinnis: 2

Is é an fadhb mór eile sa tír seo, a leanann le daoine ag cas do alcól, na an cúlú eacnamaíochta. Bíonn alán daoine faoi brú agus stress mór sa lá atá inniu ann agus bíonn cúpla deachanna acu chun lig siar. Chomh maith leis seo bíonn daoine gafa do aingeard agus ní féidir leo dul amach chun oí agus fanann siad sa bhaile is iad na fathana a fanann siad sa bhaile ná gur ní gcaithfeadh siad fighilthe leanaí a fháil, to na siopaí níos sábháil agus tá cosc ar saitheamh tabac sna teach leanna anois. Ciallaíonn sé seo ceart go leor nach ciallaíonn? nach ciallaíonn? Ach is é an líon a ra go bhfuil fadhbanna leis seo freisin. Bíonn an iomarca le oí ag daoine mar tá siad sa bhaile ní an scianta agus bíonn rannaid brúilte leanaí agus ní bhíonn na gcomharas na rí-shásta mar gheall ar sin.

Page 3

1. The girl's book
2. The woman's bike
3. The priest's house
4. Leader of the army
5. Heel of the shoe
6. The farmer's hat
7. The man's shop
8. The men's hats

Leabhar an chailín

Rothar na mná

Teach an tsagairt

Ceannaire an airm

Iall na bróige

Scioból an fheirmeora

Siopa an fhir

Hataí na bhfear

Page 4

Firinscneach & Baininscneach sa Ghaeilge

An Fear

An Bhean

An Cailín

Page 5

Firinscneach/Baininscneach

Page 6

<http://www.teanglann.ie/ga/fgb>

Page 7

Firinscneach

doras, m. (gs. -ais, pl. doirse).

1. Door; doorway. ~ **tí, seomra**, door of house, of room. ~ **adhmaid, gloine**, wooden, glass, door. ~ **isteach, amach**, entrance, exit, door. ~ **to saigh, béil**, front door. ~ **cúil, thiar**, backdoor. ~ **éalaithe**, emergency door.

Page 8

Firinscneach

eitleán, m. (gs. & npl. -áin, gpl. ~). Aeroplane.

Page 9

Firinscneach

greann¹, m. (gs. grinn).

1. Fun, humour; mirth, pleasantry; joking, jesting. ~ **adhéanamh (de dhuine, de rud)**, to make fun (of s.o., of sth.). Níl siad ach agdéanamh grinn, they are only joking. ~ **a bhaint as rud**, to find humour in sth

Page 10

Firinscneach

múinteoir, m. (gs. -ora, pl. ~í).

Teacher. ~ **scoile**, school-teacher. ~ **teangacha, eolaíochta**, teacher of languages, of science. ~ **baile**, family tutor.

Page 11

Baininscneach

brionglóid, f. (gs. ~e, pl. ~í).

1. Dream. ~ **a dhéanamh ar rud**, to dream of sth. **Sinbrí mo bhrionglóide**, that explains my dream, that's my dream out. 2. Worry.

Page 12

Baininscneach

cothromaíocht, f. (gs. ~a).

Evenness, balance; equilibrium. **Maide** ~a, balancing-pole. **Roth** ~a, balance-wheel. ~ **sheasmhach**, **neodrach**, stable, neutral, equilibrium. ~ **an dúlra**, balance of nature. **I g**~, in counterpoise.

Page 13

Baininscneach

fuinseog, f. (gs. -oige, npl. ~a, gpl. ~).

1. Arb: Ash. **Crann fuinseoige**, ash-tree. **2. Ash-**plant; ash-handled implement. S.a. FÁS1 3. (Var: **fuinse** f, f **uinseann** m)

Page 14

Baininscneach

síocháin, f. (gs. -ána).

Peace. ~ **a dhéanamh (idir dhaoine)**, to make peace (between people). **Duine a thabhairt c hun síochána**, to pacify s.o. **An t~ achoimeá d**, to keep the peace.

Page 15

**An tAlt
sa Ghaeilge**

Page 16

Fear

An Fear

An Fhear

Adhmad

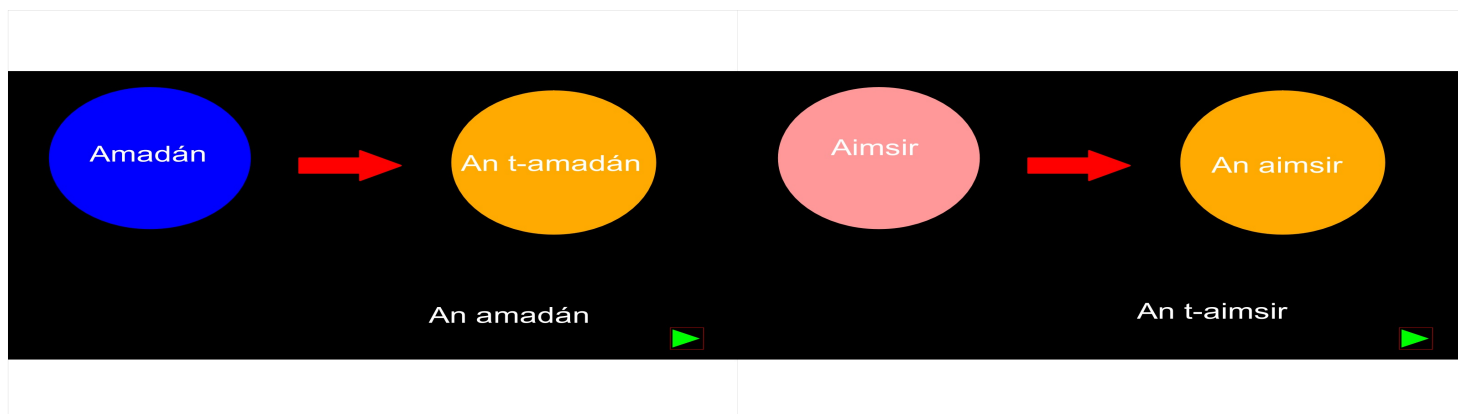
An t-adhmad

An adhmad

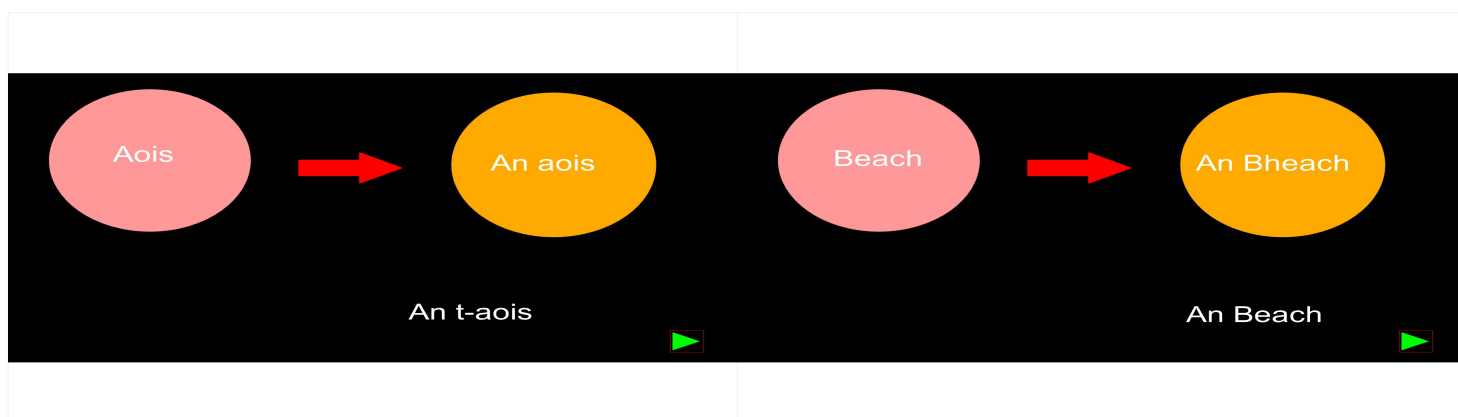
Page 17

Page 18

Page 19

Page 20

Page 21

Page 22

Ordóg (f): top **of the** thumb
An ordóg = the thumb

Ordóg (f): top **of the** thumb
An ordóg = the thumb
Barr **na hordóige**

Page 23

Page 24

amharclann (f): centre of the theatre

An amharclann = the theatre

Page 25

amharclann (f): centre of the theatre

An amharclann = the theatre

Lár **na** hamharclainne

Page 26

Oifigeach (m): the officer's hat

An t-oifigeach: the officer

Page 27

Oifigeach (m): the officer's hat

An t-oifigeach: the officer

Hata **an** oifigh

Page 28

éan (m): the bird's music

An t-éan: the bird

Page 29

éan (m): the bird's music

An t-éan: the bird

Ceol **an éin**

Page 30

asal (m): colour of the donkey
An t-asal: the donkey

Page 31

asal (m): colour of the donkey
An t-asal: the donkey
Dath **an** asail

Page 32

áit (f): owner of the place
An áit = the place

Page 33

áit (f): owner of the place
An áit = the place
Úinéir **na háite**

Page 34

im (m): taste of the butter *****
eisceacht
An **t**-im

Page 35

im (m): taste of the butter *****
eisceacht
An **t**-im
Blas **an** ime

Page 36

ospidéal (m): window of the hospital
An t-ospidéal

Fuinneog **an** ospidéil

Page 37

Page 38

fuinneog (f): opening the window
An fhuinneog = the window

fuinneog (f): opening the window
An fhuinneog = the window

Ag oscailt **na** fuinneoige

Page 39

Page 40

cluas (f): skin of the ear
An chluas = the ear

cluas (f): skin of the ear
An chluas = the ear

Craiceann **na** cluaisee

Page 41

Page 42

Tuiseal Ainmneach

Consain

—

Guta

t -

Consain

'h'

Guta

—

Tuiseal Ginideach

Consain

'h'

Guta

—

Consain

—

Guta

'h' roimh

Page 43

Page 44

An Tuiseal Ginideach sa Ghaeilge

6 chás

Page 45

Page 46

Bíonn ainmfhocal sa Tuiseal Ginideach **I ndiaidh na réamhfhocal simplí** m.sh. timpeall, trasna, chun, toisc, dála, fearacht srl.

D'imigh an sionnach trasna na **páirce**

Tá an lá go breá fearacht an **lae** inné

Bhí siad ag dul chun an **onaigh**

Caithfidh sé go bhfuil slócht air toisc na **cainte** go léir

Shiúil an fear timpeall an **tí**.

I ndiaidh na réamhfhocal comhshuite : os cionn, os comhair, in aice, le hais, i ndiaidh, i gcoinne, i gceann, ar feadh, tar éis, i rith, i gcaitheamh, in imeacht srl.

Os cionn an **dorais** ; os comhair na **tíne** ; in aice an **chrainn** ; le hais an **ardáin** ; i ndiaidh an **Aifrinn** ; i gcoinne an **tSagairt** ; i gceann **seachtaine** ; ar feadh na **hoíche** ; i gcaitheamh na **míosa**.

Page 47

Page 48

Má thagann dhá ainmfhocal le chéile nach ionann ciall dóibh, ach gaol éigin a bheith eatarthu, cuirtear an dara hainmfhocal sa Tuiseal Ginideach:

Stocaí olla, geata iarainn, doras adhmaid, gúna cadáis, bád seoil, mála mine, leabhar ceoil, fód móna srl.

Page 49

Indiaidh an Ainm Bhriathartha : ag ithe, ag ól, ag baint, ag déanamh, ag roinnt, ag briseadh, ag oscailt, ag dúnadh, ag scríobh, ag léamh, ag scuabadh :

Ag ithe na cáise ; ag ól an bhainne ; ag déanamh na hoibre ; ag roinnt an airgid ; ag briseadh na cloiche ; ag oscailt an dorais ; ag dúnadh na fuinneoige ; ag scríobh na litreach.

ag imirt peile

Page 50

Seilbh (possessive case):

Leabhar an chailín

Rothar na mná

Teach an tsagairt

Ceannaire an airm

Iall na bróige

Hata an fheirmeora

Siopa an fhir

Page 51

Indiaidh :

mórán, beagán, roinnt, an-chuid, an-lear, go leor, fuilleach, (an) iomarca, a lán, tuilleadh, oiread, níos mó, níos lú.

Mórán ama ; an-chuid talún ; an-lear airgid ; fuilleach feola ; go leor móna ; beagán ime ; roinnt aráin ; níos lú cainte ; níos mó airgid ; mo chuid eolais ; barraíocht céille ; dóthain cleachta.

a lán airgid

níos mó ama

Page 52

(d) **Indiaidh an Ainm Bhriathartha** : ag ithe, ag ól, ag baint, ag déanamh, ag roinnt, ag briseadh, ag oscailt, ag dúnadh, ag scríobh, ag léamh, ag scuabadh :

Ag ithe na cáise ; ag ól an bhainne ; ag déanamh na hoibre ; ag roinnt an airgid ; ag briseadh na cloiche ; ag oscailt an dorais ; ag dúnadh na fuinneoige ; ag scríobh na litreach.

(e) **Seilbh (possessive case):** Leabhar an chailín, rothar na mná, teach an tsagairt, ceannaire an airm, iall na bróige, scioból an fheirmeora, siopa an fhir.

(f) **Indiaidh :** mórán, beagán, roinnt, an-chuid, an-lear, go leor, fuilleach, (an) iomarca, a lán, tuilleadh, oiread, níos mó, níos lú.

Mórán ama ; an-chuid talún ; an-lear airgid ; fuilleach feola ; go leor móna ; beagán ime ; roinnt aráin ; níos lú cainte ; níos mó airgid ; mo chuid eolais ; barraíocht céille ; a ndóthain cleachta.

Page 53

(a) Bíonn ainmfhocal sa Tuiseal Ginideach **Indiaidh na réamhfhocal simplí** m.sh. timpeall, trasna, chun, toisc, dála, fearacht srl.

D'imigh an sionnach trasna na páirce ; Ta an lá go breá fearacht an lae inné ; Bhí siad ag dul chun an onaigh ; Caithfidh sé go bhfuil slócht air toisc na cainte go léir ; Shiúil an fear timpeall an tí.

(b) **Indiaidh na réamhfhocal comhshuite** : os cionn, os comhair, in aice, le hais, i ndiaidh, i gcoinne, i gceann, ar feadh, tar éis, i rith, i gcaitheamh, in imeacht srl.

Os cionn an dorais ; os comhair na tíne ; in aice an chrainn ; le hais an ardáin ; i ndiaidh an Aifrinn ; i gcoinne an tsagairt ; i gceann seachtaine ; ar feadh na hoiche ; i gcaitheamh na míosa.

(c) **Má thagann dhá ainmfhocal le chéile** nach ionann ciall dóibh, ach gaol éigin a bheith eatarthu, cuirtear an dara hainmfhocal sa Tuiseal Ginideach:

Stocaí olla, geata iarainn, doras adhmaid, gúna cadáis, bád seoil, mála mine, leabhar ceoil, fód móna srl.

Page 54

1. ordóg (f):
2. amharclann (f):
3. oifigeach (m):
4. éan (m):
5. asal (m):
6. áit (f):
7. im (m):
8. ospidéal (m):
9. fuinneog (f):
10. cluas (f):

Please recommend Leavingcertirish.com to your friends & family.

Subscribe

youtube.com/leavingcertirishcom

[leavingcertirishh1](https://www.instagram.com/leavingcertirishh1)

Get in touch

admin@leavingcertirish.com

(087) 3447312

Free Live Class on YouTube every weekday at 12 noon

www.leavingcertirish.com